Europeiska unionens råd

Bryssel den 18 maj 2015
(OR. en)

8971/15

CSDP/PSDC 283
COPS 152
CFSP/PESC 164
POLMIL 65
CIVCOM 89

LÄGESRAPPORT

från:	Council
av den:	18 maj 2015
Föreg. dok. nr:	8947/15 CSDP/PSDC 278 COPS 149 CFSP/PESC 157 POLMIL 60 CIVCOM 84
Ärende:	Council conclusions on CSDP

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken som antogs av rådet den 18 maj 2015.

RÅDETS SLUTSATSER OM DEN GEMENSAMMA SÄKERHETS- OCH FÖRSVARSPOLITIKEN

Rådet (utrikes frågor) den 18 maj 2015

1. Det globala och europeiska säkerhetsläget har förändrats dramatiskt under de senaste åren. Därför behövs ett starkare Europa med en kraftfullare och ändamålsenligare gemensam säkerhets- och försvarspolitik (GSFP). Konflikter, hot och instabilitet i EU:s omedelbara och utvidgade grannskap, som påverkar bland annat Irak, Libyen, Sahel, Syrien och Ukraina, vilket beskrivs i den höga representantens rapport, i kombination med långvariga och nyuppkomna säkerhetsutmaningar har en påtaglig inverkan på Europas säkerhet och på internationell fred och säkerhet och sätter våra grundläggande värderingar och principer på prov.

2. Genom att EU och dess medlemsstater tar sig an dessa konflikter, instabilitetens grundorsaker och andra säkerhetsutmaningar tar de på sig ett ökat ansvar för att verka som en säkerhetsgarant på internationell nivå och särskilt i sitt grannskap och därigenom även öka sin egen säkerhet och sin globala strategiska roll genom att möta utmaningarna tillsammans. Genom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP) och andra politikområden och instrument har EU och dess medlemsstater en central roll att spela genom EU:s unika och heltäckande strategi för att förebygga och hantera konflikter och deras orsaker.

3. Rådet framhåller att den strategiska översyn som pågår under ledning av den höga representanten, för att bedöma det förändrade världsläget och de utmaningar och möjligheter som uppstår för unionen, är viktig och kommer i rätt tid. Rådet välkomnar de fortsatta nära samråden med medlemsstaterna, som har avgörande betydelse för att den höga representanten ska kunna fullgöra sitt mandat och syftar till att ge Europeiska rådet i juni underlag för sina beslut om det fortsatta arbetet. Rådet ser fram emot att fortsätta denna inkluderande process. I en bred europeisk strategi för utrikes- och säkerhetspolitiska frågor skulle man kunna identifiera och beskriva EU:s intressen, prioriteringar och mål, befintliga och nya hot, utmaningar och möjligheter samt EU-instrument och medel för att möta dem. Den allt viktigare roll som GSFP spelar för EU:s yttre åtgärder skulle lyftas fram.

4. Rådet betonar kraftigt behovet av att ytterligare stärka kopplingarna mellan yttre och inre säkerhet. Målet är att öka synergieffekterna i EU:s hantering av prioriterade övergripande frågor såsom terrorism, organiserad brottslighet, utländska stridande, människosmuggling och människohandel, irreguljär migration, kombinerade hot, gränsförvaltning, energitrygghet och it-säkerhet, med beaktande av bland annat den pågående översynen av den europeiska säkerhetsagendan. Rådet uppmuntrar i detta sammanhang utvecklingen av ytterligare synergieffekter mellan såväl civila som militära aspekter av GSFP och aktörer på området för frihet, säkerhet och rättvisa, i första hand EU:s byråer (Europol, Frontex och Cepol) och med Interpol, bland annat genom att bygga vidare på de samarbetsramar som undertecknats mellan utrikestjänsten, Frontex och Europol liksom mellan utrikestjänsten och den europeiska gendarmeristyrkan.

5. Mot bakgrund av statliga och icke-statliga aktörers ökade användning av kombinerade strategier och insatser, särskilt i EU:s omedelbara och utvidgade grannskap, uppmanar rådet den höga representanten att i nära samarbete med kommissionens avdelningar och Europeiska försvarsbyrån och i samråd med EU:s medlemsstater före utgången av 2015 lägga fram en gemensam ram med genomförbara förslag som kan bidra till att motverka kombinerade hot och stärka EU:s och dess medlemsstaters och partners motståndskraft. Ramen bör ta hänsyn till relevant arbete gällande it-försvar, tidig varning, strategisk kommunikation samt relevant intern och extern EU-politik och följdverkningarna på kapacitetsutvecklingen bör bedömas. Den bör även framhålla behovet av komplementaritet och öppet samarbete och samordning på detta område med berörda partnerorganisationer – särskilt Nato – och med partnerländer, beroende på vad som är lämpligt.

6. Rådet erinrar om vikten av effektivare strukturer för krishantering inom utrikestjänsten, och om behovet av mer civil expertis. Framsteg behöver fortfarande göras på området för planering och genomförande av GSFP-uppdrag och GSFP-insatser. Rådet ser i detta hänseende fram emot resultaten av översynen av utrikestjänsten och den tillhörande översynen av utrikestjänstens krishanteringsstrukturer. Detta arbete bör göra det möjligt att integrera EU:s övergripande strategi för krishantering ännu mer.

7. Som respons på förändringarna av säkerhetsläget och det strategiska läget står rådet i ännu högre grad än tidigare fast vid sin avsikt att förstärka GSFP och förbättra EU:s kapacitet att verka som en säkerhetsgarant, i linje med Europeiska rådets slutsatser från december 2013 och rådets slutsatser från november 2013 och november 2014. Rådet välkomnar de framsteg som gjorts, och som den höga representanten, Europeiska försvarsbyrån och kommissionen rapporterat om, och efterlyser fortsatta insatser för att genomföra dessa slutsatser. Rådet framhåller betydelsen av effektiv kommunikation för att öka allmänhetens medvetenhet och främja ökade kunskaper om säkerhets- och försvarsfrågor.

8. I linje med Europeiska rådets slutsatser från december 2013 om säkerhet och försvar framhäver rådet åter behovet av att effektivisera GSFP och utveckla och upprätthålla medlemsstaternas kapacitet med stöd av en mer integrerad, hållbar, innovativ och konkurrenskraftig industriell och teknisk bas för det europeiska försvaret, som även bidrar till arbetstillfällen, tillväxt och innovation i hela EU och kan stärka Europas strategiska autonomi och dess förmåga att agera tillsammans med sina partner. Detta kräver systematiskt samarbete och samordning inom EU och mellan dess medlemsstater, underbyggt av nödvändiga resurser och budgetmedel, samt en konsekvent och effektiv användning av EU:s instrument och politik för att främja säkerhet och försvar.

   Med respekt för medlemsstaternas behörighet på försvarsområdet kan EU möjliggöra säkerhets- och försvarssamarbetet i enlighet med fördragen. Därför bör försvarsfrågor även beaktas i överensstämmelse med annan relevant EU-politik och relevanta sektorer och vice versa, så att EU:s mervärde utnyttjas maximalt.

9. Inför mötet i Europeiska rådet framhåller rådet hur viktigt det är att försvarsutgifterna ligger på en tillräckligt hög nivå och används så effektivt som möjligt för att de allt större säkerhetsutmaningarna ska kunna mötas och för att stimulera kapacitetsutveckling, forskning och teknisk utveckling på försvarsområdet och samarbete. Rådet erinrar om de frivilliga och kollektiva mål för försvarsutgifterna som försvarsministrarna i Europeiska försvarsbyråns styrelse enades om 2007[1], och som är kvalitativa och samarbetsbaserade.

[1] 20 % av de totala försvarsutgifterna för upphandling av utrustning, varav 35 % för upphandling av utrustning för europeiskt samarbete, 2 % av de totala försvarsutgifterna inom FoTU, varav 20 % för europeiskt samarbete inom FoTU på försvarsområdet.

10. Vidare, mot bakgrund av det stora deltagandet i civila GSFP-uppdrag och de många olika uppgifter som dessa i allt högre grad måste uppfylla, upprepar rådet behovet av att fullständigt genomföra planen för utveckling av civil kapacitet och av att förbättra utvecklingen, tillgängliggörandet och uppbyggnaden av civil kapacitet. Detta innebär en översyn av de prioriterade områden som fastställdes av Europeiska rådet i Feira, när den civila gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken lanserades för 15 år sedan, och borde återspegla uppföljningen av den pågående strategiska översynen. Rådet uppmanar också medlemsstaterna och utrikestjänsten att hjälpas åt framför allt i arbetet med att rekrytera och utstationera personal.

11. Vidare framhåller rådet att ett politiskt beslut om att använda det påskyndade förfarandet vid planeringen av militära GSFP-uppdrag/GSFP-insatser, mot bakgrund av det brådskande läget, kräver tidig styrkebedömning och borde få medlemsstaterna att snabbare tillhandahålla personal och uppbåda de styrkor som behövs för att kunna inleda ett uppdrag.

Att öka den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikens effektivitet, synlighet och genomslag

12. Rådet framhåller det betydande bidrag som GSFP-uppdrag och GSFP-insatser ger till internationell fred och stabilitet. För närvarande har EU elva civila GSFP-uppdrag och fem militära GSFP-insatser på tre kontinenter[2]. Rådet uttrycker sin uppskattning för det arbete som all deltagande civil och militär personal utför.

Mot bakgrund av EU:s bredare engagemang välkomnar rådet det lyckade inledandet under 2014 av EU:s rådgivande uppdrag för reform av den civila säkerhetssektorn i Ukraina (EUAM Ukraina) och av Eucap Sahel Mali under 2015. Rådet välkomnar även det lyckade slutförandet av den militära överbryggande GSFP-insatsen i Centralafrikanska republiken (Eufor RCA) i mars 2015 som följdes av det nya militära rådgivande GSFP-uppdraget i landet (Eumam RCA). Rådet noterar att den europeiska gendarmeristyrkan bidragit på ett bra sätt inom ramen för Eufor RCA och Eucap Sahel Mali.

[2] EUAM Ukraina, EU BAM Libyen, EU BAM Rafah, Eucap Nestor, Eucap Sahel Mali, Eucap Sahel Niger, Eufor Althea; Eulex Kosovo, Eumam RCA, EUMM Georgia, Eunavfor Atalanta, Eupol Afghanistan, Eupol Copps, Eusec RD Congo, EUTM Somalia och EUTM Mali.

Rådet beklagar återigen de tragiska förlusterna av människoliv bland migranter i det södra centrala Medelhavsområdet och upprepar behovet av att förebygga sådana händelser. Som reaktion på och i linje med Europeiska rådets extra möte den 23 april godkänner rådet i dag krishanteringskonceptet för, och antar rådets beslut om upprättande av, en GSFP-insats för att i enlighet med internationell rätt bidra till att upplösa människosmugglingsnätverk. Rådet efterlyser fortsatt arbete med denna utgångspunkt för att möjliggöra ytterligare beslutsfattande av rådet. Rådet välkomnar även det pågående arbetet med att stärka Eucap Sahel Niger i syfte att hjälpa de nigeriska myndigheterna i detta avseende och framhåller behovet av ett övergripande synsätt och en nära samordning med andra GSFP-uppdrag i regionen samt med andra EU-instrument. Rådet erinrar om behovet av att genomföra projekten för integrerad gränsförvaltning i Sahelregionen i enlighet med handlingsplanen för Sahel.

13. Rådet betonar vikten av att arbeta tillsammans med sina partner, särskilt FN, Nato, OSSE, Afrikanska unionen, Arabförbundet och Asean, samt med strategiska partner och andra partnerländer i grannskapet och mer globalt, med vederbörlig hänsyn till EU:s institutionella ramar och beslutsautonomi samt principen om delaktighet.

I detta sammanhang, och i synnerhet mot bakgrund av det rådande strategiska läget, välkomnar rådet det faktum att EU har vidareutvecklat samarbetet med sina internationella partner och framhåller i synnerhet följande:

– Det unika och långvariga samarbetet med FN i krishanteringssammanhang samt behovet av att ytterligare stärka våra institutionella förbindelser och vårt strategiska partnerskap. Rådet välkomnar därför de prioriterade områden som man nyligen har identifierat tillsammans för att stärka FN:s och EU:s strategiska partnerskap för fredsbevarande verksamhet och krishantering 2015–2018 samt framhåller vikten av EU-medlemsstaternas bidrag till FN:s fredsbevarande insatser.

– Ett fortsatt nära och ömsesidigt förstärkande samarbete med Nato på områden av gemensamt intresse, såväl strategiskt som operativt, när det gäller krishantering samt militär kapacitetsutveckling där kraven överlappar, varvid man bör fortsätta att eftersträva ytterligare synergieffekter och komplementaritet. Rådet välkomnar den höga representantens insatser för att stärka det strategiska och praktiska samarbetet mellan EU och Nato bland annat med tanke på möten i Europeiska rådet som behandlar försvarsfrågor och toppmöten med Nato, med det övergripande målet att bygga upp

genuina förbindelser mellan de båda organisationerna, med vederbörlig respekt för de båda organisationernas beslutsautonomi. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i EU-fördraget efterlyser rådet även Nato-samarbete med de av EU:s medlemsstater som står utanför Nato.

– Samarbetet med Afrikanska unionen och med afrikanska partner som uppföljning av uttalandet från EU–Afrika-toppmötet 2014.

– Det fortsatta partnerskapet med OSSE, varvid rådet uppmuntrar en vidareutveckling av samarbetet för konfliktförebyggande, krishantering, återuppbyggnad efter konflikter och säkerhetssamarbete i OSSE-området och särskilt välkomnar EU:s möjliggörande stöd till OSSE:s särskilda övervakningsuppdrag i Ukraina.

– Utvecklingen av GSFP-dialogen och samarbetet med ett allt större antal partnerländer; rådet välkomnar särskilt de nyligen undertecknade ramavtalen om deltagande, vilka skapar nya partnerskap i Asien och Sydamerika, samt partnernas ökande medverkan i GSFP-uppdrag och GSFP-insatser. Rådet uppmanar utrikestjänsten att fortsätta involvera partner så mycket som möjligt i förberedelserna och utförandet av dessa uppdrag och insatser, utan att det påverkar EU:s beslutsautonomi och i enlighet med överenskomna ramar.

– Vikten av ett fortsatt partnersamarbete för att främja säkerheten i EU:s grannskap genom dialog, samarbete och stöd till reformer av säkerhetssektorn i villiga grannskapsländer, bland annat inom ramen för det östra partnerskapets samarbetspanel på GSFP-området, varvid rådet även noterar det viktiga bidraget från den multilaterala förvaltningsfonden till stöd för medverkan av länder inom det östliga partnerskapet, samt genom ökade kontakter med partner i Medelhavsområdet.

14. Rådet välkomnar det pågående genomförandet av EU:s övergripande strategi för externa konflikter och kriser, vilken anges i rådets slutsatser från maj 2014, bland annat genom den handlingsplan för 2015, så att man tillsammans med medlemsstaterna kan göra den ännu mer operativ, bland annat genom regionala strategier, varvid rådet ser fram emot framläggandet av en uppdaterad handlingsplan för 2016 som bygger på tillvaratagna erfarenheter och som utarbetats i nära samordning med medlemsstaterna.

15. I linje med EU:s övergripande strategi och i syfte att maximera EU-stödets inverkan, effektivitet och enhetlighet uppmanar rådet den höga representanten och kommissionen att till halvårsskiftet 2016 i samråd med medlemsstaterna utarbeta en EU-omfattande strategisk ram för reformer av säkerhetssektorn. Detta policykoncept bör samla GSFP-verktyg och alla andra relevanta Guspverktyg samt instrument för utvecklingssamarbete och aktörer på området för frihet, säkerhet och rättvisa, med respekt för deras respektive rättsliga grunder, primära mål och förfaranden för beslutsfattande.

16. Rådet välkomnar framläggandet nyligen – före Europeiska rådets möte i juni – av det gemensamma meddelandet *Kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling – möjliggöra för partnerländerna att förebygga och hantera kriser* och välkomnar förslagen i detta för det kommande arbetet och uppföljningen. I linje med tidigare slutsatser där man har efterlyst en systematisk, samordnad och enhetlig politisk strategi för det konkreta genomförandet välkomnar rådet särskilt förslagen om utvärdering och övervakning samt om en krishanteringsmetod liksom förslagen om stärkt regelbunden och systematisk interaktion och bättre samordning mellan EU:s institutioner och medlemsstater när det gäller kapacitetsuppbyggnad på säkerhetsområdet.

    Rådet framhåller initiativets flexibla geografiska tillämpningsområde och erinrar om Europeiska rådets slutsatser från mars 2014 om förbindelserna mellan EU och Afrika och om sina egna slutsatser från november 2014. Rådet noterar övervägandena avseende hållbara finansieringsarrangemang och uppmanar utrikestjänsten och kommissionens avdelningar att inför mötet i rådet (utrikes frågor) i oktober/november arbeta vidare med alla relevanta unionsinstruments hela potential, med beaktande av deras rättsliga grunder, och att bedöma om det går att anpassa den fredsbevarande resursen för Afrika i syfte att åtgärda dess begränsningar, inrätta en EU-mekanism för en närmare sammankoppling av fred, säkerhet och utveckling inom ramen för ett eller flera befintliga EU-instrument samt ett särskilt instrument för detta, med tanke på halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen för 2014–2020, samtidigt som man förbättrar samstämmigheten med medlemsstaternas egna instrument och tar itu med utmaningarna på medellång sikt.

Rådet, som stöder sig på identifierade pilotfall i Mali och Somalia samt behovet av att stärka den afrikanska freds- och säkerhetsstrukturen, uppmanar utrikestjänsten och kommissionens avdelningar att i nära samordning med EU:s delegationer och i samråd med medlemsstaterna senast sommaren 2015 lägga fram en genomförandeplan, med angivande av konkreta åtgärder och berörda aktörer.

17. Rådet, som framhåller behovet av att effektivisera GSFP och öka dess reaktionsförmåga i dagens allt mer oförutsebara och snabbt föränderliga säkerhetsläge,

a) välkomnar de framsteg som har gjorts med att vidareutveckla vissa aspekter av ett koncept med ett gemensamt tjänstecentrum, bland annat genom förslaget om en plattform för uppdragsstöd, som ett led i en långsiktigare process för att åstadkomma större effektivitet och flexibilitet samt rationalisera uppdragsstödet till civila GSFP-uppdrag och förbättra en tidig utplacering och ett effektivt genomförande av dessa, varvid rådet välkomnar det förberedande arbetet med plattformen för uppdragsstöd och ser fram emot att arbeta tillsammans med relevanta avdelningar inom utrikestjänsten och kommissionen för att åstadkomma förbättringar till början av 2016,

b) uppmanar utrikestjänsten att med medlemsstaternas godkännande systematiskt utnyttja tillvaratagna erfarenheter som särskilt behövs för att förstärka snabba insatser och optimera utförandet av GSFP-uppdragen och GSFP-insatserna,

c) välkomnar de pågående ansträngningarna för att integrera mänskliga rättigheter, humanitär rätt och flyktingrätt, inklusive skydd av civila samt barn i väpnade konflikter i planeringen, genomförandet och översynen av GSFP; rådet framhåller behovet av en mer systematisk och föregripande strategi i dessa frågor på alla nivåer;

rådet uppmanar även till ytterligare insatser för att integrera och förstärka genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet och dess uppföljningsresolutioner samt ett genusperspektiv i planeringen, genomförandet och översynen av GSFP; rådet välkomnar den höga representantens/vice ordförandens avsikt att vid den kommande översynen av utrikestjänsten inrätta en högnivåfunktion för frågor rörande FN:s säkerhetsråds resolution 1325 och genusfrågor;

rådet välkomnar tanken på en referensstudie för att åstadkomma detta, vilken skulle göra det möjligt att mäta framsteg och resultat när det gäller mänskliga rättigheter, genusfrågor och andra berörda områden över tid; rådet uppmanar den höga representanten/vice ordföranden att fortsätta sitt engagemang i denna fråga och lägga fram resultat och rekommendationer från referensstudien senast 2016,

d) välkomnar, efter sina slutsatser från november 2013, de pågående ansträngningar som medlemsstaterna står bakom för att främja energieffektivitet i EU-medlemsstaternas väpnade styrkor och GSFP-uppdrag och GSFP-insatser och effektivisera dem, bland annat genom Europeiska försvarsbyråns verksamhet, inom ramen för en långsiktig strategi för ett miljövänligt försvar och som en del av EU:s och dess medlemsstaters bidrag för att öka medvetenheten om och kapaciteten att möta klimatförändringarnas strategiska och säkerhetspolitiska dimensioner; rådet noterar i detta sammanhang den kommande partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar,

e) välkomnar det nya militära konceptet för snabbinsatser och konstaterar att det innebär en bredare och mer modulär uppbyggnad av EU:s snabbinsatsförmåga; vidare bekräftar rådet att EU:s stridsgrupper fortsätter att utgöra EU:s viktigaste verktyg för militära snabbinsatser för, särskilt i de större GSFP-insatsernas inledande fas; rådet framhåller att framtida EU-stridsgrupper bör utbildas, utformas och certifieras utifrån detta, i enlighet med alla uppgifter enligt konceptet för EU:s stridsgrupper; för att denna värdefulla kapacitet ska användas på bästa sätt framhåller rådet att EU-stridsgrupperna rutinmässigt, men med tillräcklig flexibilitet, bör tas i åtanke under planeringen av GSFP-uppdrag och GSFP-insatser som ett förstahandsalternativ i krissituationer som kräver omedelbara åtgärder; i linje med detta välkomnar rådet det nyligen fattade beslutet att förlänga förklaringen om de strategiska transportkostnaderna för EU:s stridsgrupper till och med december 2016; rådet manar till fortsatt arbete med dessa frågor; slutligen välkomnar rådet de åtaganden som gjorts för att fylla tjänstgöringslistan för EU:s stridsgrupper, samtidigt som det konstaterar vikten av ytterligare åtaganden från medlemsstaternas sida, även vad gäller databaserna för mark-, sjö- och luftstyrkor,

f) konstaterar att det finns utrymme för fortsatta diskussioner i frågan om finansieringen av GSFP, inbegripet EU:s stridsgrupper, även om det noterar att översynen av Athenamekanismen har avslutats,

g) välkomnar det pågående arbetet med att genomföra ramen för EU:s politik för it-försvar som godkändes i november 2014, och ser fram emot den första lägesrapporten senast i juni 2015 som bör omfatta alla dess arbetsområden; rådet framhåller behovet av ökad medvetenhet om it-hot och ställer sig bakom en ökad situationsmedvetenhet, bland annat genom anordnande av övningar och utbildning på GSFP-området; detta arbete bör understödjas av en förstärkning av medlemsstaternas och EU-institutionernas kapacitet och ett ökat informationsutbyte mellan EU-institutionerna och medlemsstaterna; rådet påminner vidare om sin ståndpunkt att folkrätten, särskilt FN-stadgan, är tillämplig på cyberrymden och är av grundläggande betydelse för att minska riskerna och bidra till fred och säkerhet; rådet välkomnar därför de relevanta resultaten från 2015 års internationella cyberkonferens i Haag,

h) välkomnar även det pågående arbetet med att genomföra den handlingsplan som godkändes i december 2014 för genomförandet av EU:s sektorsövergripande strategi för sjöfartsskydd, inklusive pågående initiativ från EU-institutionernas, EU-byråernas och medlemsstaternas sida, även i syfte att stödja relevanta tematiska och regionala EU-strategier,

i) välkomnar inledandet av förhandlingarna om Europeiska unionens satellitcentrums upphandling av nästa generations statliga bildmaterial med hög upplösning, och uppmanar kommissionen, utrikestjänsten, Europeiska försvarsbyrån och medlemsstaterna att öka samarbetet på området för rymdövervakning och spårning samt bildmaterial med hög upplösning på grundval av medlemsstaternas tillgångar och det globala systemet för satellitnavigering (GNSS),

j) välkomnar det förtydligande och den enighet som uppnåtts om den eventuella tillämpningen av artikel 44 i EU-fördraget, som öppnar för möjligheten till ett ytterligare instrument för EU och dess medlemsstater när de tillsammans verkar som en säkerhetsgarant, med hjälp av unionsramens flexibilitet; rådet uppmanade till testning av berörda GSFP-instrument vid en övning.

Stärkt kapacitetsutveckling

18. Rådet konstaterar att det fortfarande råder stor efterfrågan på välutbildade civila experter, även med specialprofiler, som snabbt kan utstationeras och understryker behovet av att ytterligare förbättra och påskynda utvecklingen av civil kapacitet. I detta syfte välkomnar rådet slutförandet av en förteckning över generiska civila GSFP-uppgifter som är gemensamma för alla uppdrag, vilket möjliggör en mer systematisk strategi avseende utvecklingen av civil förmåga som ett betydande bidrag till ett fullständigt genomförande av planen för utveckling av civil kapacitet inför Europeiska rådets möte i juni. Rådet påminner dessutom om de positiva bidrag som nationella strategier kan erbjuda för att underlätta utplacering av civil personal. Rådet uppmanar även utrikestjänsten att främja arbetet med att förbättra rekryteringsförfarandena och öka insynen.

    För att stödja dessa insatser för utveckling av den civila kapaciteten ser rådet också fram emot en hållbar lösning för att täcka utbildningsbehoven inom den civila GSFP med hjälp av relevanta utbildningsleverantörer på nationell och europeisk nivå, vilket ska behandlas inom ramen för EU:s utbildningspolitik för GSFP. I detta hänseende betonar rådet även behovet av att snarast slutföra arbetet med programvaruplattformen Goalkeeper som tjänar som ett informationsnav för medlemsstaterna och utrikestjänsten till stöd för utbildning, rekrytering och utveckling av nationella tjänstgöringslistor, och betonar vikten av att anslå nödvändiga resurser från utrikestjänsten för att klara detta projekt.

19. Rådet välkomnar de resultat som uppnåtts av Europeiska försvarsbyrån, i synnerhet dess bidrag till utförandet av uppdragen från rådet i november och Europeiska rådet i december 2013. Det välkomnar särskilt de framsteg som uppnåtts av medlemsstaterna med stöd av Europeiska försvarsbyrån i projekt och program för sammanslagning och gemensamt utnyttjande, särskilt inom de fyra nyckelprojekt som godkändes av Europeiska rådet i december 2013: lufttankningskapacitet, fjärrstyrda luftfartygssystem, statlig satellitkommunikation och it-försvar. Rådet uppmanar till fortsatta framsteg i fråga om

– lufttankningskapacitet: andra medlemsstater som kan gå med i programmet och synergieffekter med liknande flottor i Europa bör identifieras; större samverkansförmåga bör åstadkommas genom inrättande av ett fortbildningsprogram för lufttankningskapacitet samt utnyttjande av EU-kommandot för flygtransporter som ett kompetenscentrum,

– fjärrstyrda luftfartygssystem: Europeiska försvarsbyrån och kommissionen bör förstärka sina åtgärder på området infogande av lufttrafik, certifiering och lagstiftning för säker integrering i det gemensamma europeiska luftrummet; samverkan med andra partner för att säkerställa den kommersiella lönsamheten för programmet för fjärrstyrda luftfartygssystem på medelhög höjd och med lång uthållighet bör underlättas; andra medlemsstater som i framtiden kan gå med i programmet bör identifieras,

– statlig satellitkommunikation: Europeiska försvarsbyrån och Europeiska kommissionen bör överväga eventuella fortsatta steg på grundval av slutbedömningen av behoven hos militära respektive civila användare,

– it-försvar: ett ramprogram för samarbete bör övervägas; ökade ansträngningar på fortbildnings- och utbildningsområdet bör göras.

20. Samarbetsprogram är viktiga för att höja kapaciteten i Europa, men också för att klargöra prioriteringar för industrin. På grundval nya risker och utmaningar på säkerhetsområdet, kapacitetsutvecklingsplanen, en bedömning av de samarbetsmöjligheter som härleds ur samarbetsdatabasen (Codaba) och EU:s politik i vidare bemärkelse skulle potentiella ytterligare prioriterade kapacitetsområden kunna undersökas inom ramen för EDA:s uppdrag. För att arbeta vidare med de mest lovande kapacitetsprioriteringarna kan EDA fastställa lämpliga färdplaner tillsammans med intresserade medlemsstater.

21. Rådet uppmanar EDA att fortsätta att stödja samarbetsinriktade kapacitetsprojekt genom bland annat utveckling av möjlighetsskapande och incitament i nära samordning med medlemsstaterna. Det noterar arbetet dels med finanspolitiska åtgärder som inte snedvrider marknaden och som stämmer överens med gällande europeisk lagstiftning, incitament för och innovativa förhållningssätt till samarbete, inbegripet gemensamma upphandlingsprojekt, dels med det potentiella stödet från Europeiska investeringsbanken. Det uppmanar EDA att i nära samarbete med medlemsstaterna ta fram konkreta förslag och visa att dessa ger ett mervärde.

22. Rådet uppmanar EDA att i sin nya roll underlätta samordningen av militära synpunkter i det gemensamma europeiska luftrummet för att ta upp frågan om medlemsstaternas mål. De militära synpunkterna måste beaktas när det europeiska luftrummet utvecklas för att bevara militärens operativa krav och särdrag.

23. Rådet uppmanar medlemsstaterna att undersöka hur samarbetet kan bedrivas med beaktande av fördelarna med modeller som EU-kommandot för flygtransporter och erinrar om Europeiska rådets slutsatser från december 2013.

24. Rådet uppmanar medlemsstaterna att genom sina nationella beslutsprocesser dessutom använda och genomföra den policyram för ett systematiskt och långsiktigt försvarssamarbete som antogs i november 2014 i syfte att stärka det systematiska försvarssamarbetet i Europa, från prioriteringsfastställande via stöd under drift till bortskaffande/avveckling.

Förstärkning av det europeiska försvarets industriella och tekniska bas

25. Rådet välkomnar det samråd mellan alla intressenter som anordnats gemensamt av kommissionen och EDA i fråga om den förberedande åtgärd för GSFP-relaterad forskning som kommissionen ska inleda 2017. Den förberedande åtgärden bör med utgångspunkt i en positiv utvärdering leda till ett mer omfattande forskningsprogram under nästa fleråriga budgetram med beaktande av bland annat EDA:s kapacitetsutvecklingsplan och andra GSFP-behov. Rådet betonar att den GSFP-relaterade försvarssinriktade forskningen bör erkänna de särskilda förhållanden som gäller inom försvarssektorn, utvecklas i nära samråd med medlemsstaterna i varje skede, anpassas till EDA:s verksamhet samt vara förenlig med den och komplettera nationella forskningsprogram, för vilka medlemsstaterna måste upprätthålla sina finansieringsinsatser, och att vikten av medlemsstaternas beslutsfattande erkänns fullt ut, i enlighet med tillämpliga förfaranden. Det välkomnar inrättandet av den högnivågrupp som ska ge råd om mål, styrning, närmare villkor och tillämpningsområde. Det kräver även att den förberedande åtgärden ska ha högsta möjliga tillgängliga budget i enlighet med budgetförordningen och ett korrekt budgetförfarande för att fördelarna med EU-stöd till GSFP-relaterad forskning ska kunna testas helt och hållet.

Dessutom kommer Europeiska försvarsbyråns kapacitet att hantera denna typ av projekt att testas och utvärderas under tiden.

26. Rådet framhåller åter behovet av att maximera synergier genom dubbla användningsområden inom forskning och teknik, i linje med slutsatserna från Europeiska rådet i december 2013. Det uppmanar kommissionen att i samråd med EDA se till att de berörda EU-finansieringsmekanismerna görs mer tillgängliga för försvarsindustrin, och i synnerhet för små och medelstora företag, för att möjliggöra fullständiga synergier inom teknik med dubbla användningsområden, och noterar därvid att det fortfarande är medlemsstaterna som äger och driver den militära kapaciteten.

27. Rådet understryker att det europeiska försvarets industriella och tekniska bas är viktig och välkomnar kommissionens och EDA:s insatser för att stödja den, även för att förbättra dess konkurrenskraft och hållbarhet på den globala marknaden och för att stimulera sysselsättningen, innovationen och tillväxten i medlemsstaterna. Rådet erinrar om att dessa insatser bör vara inkluderande, med lika möjligheter för försvarsindustrin i EU, vara välavvägda och stå i fullständig överensstämmelse med EU:s lagstiftning. Rådet uppmanar till undersökning av möjligheten att knyta investeringar i europeisk försvarsindustri till den mer omfattande tillväxt- och investeringsagendan i enlighet med vad som framförts av Europeiska kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker. Det understryker att det är viktigt att förbättra kostnadseffektiviteten och effektiviteten på den europeiska säkerhets- och försvarsmarknaden. Det upprepar därför att 2009 års båda försvarsdirektiv[3], utan att detta påverkar bestämmelserna i artikel 346 i EUF-fördraget, måste genomföras och tillämpas. Det uppmanar också kommissionen och EDA att i nära samarbete med medlemsstaterna analysera effekten av direktiven för gränsöverskridande försvarssamarbete i Europa för att kunna ge policyrekommendationer på grundval av denna gemensamma bedömning. Rådet noterar även EDA:s pågående arbete med att identifiera den centrala strategiska verksamheten.

---

[3] Direktiv 2009/43/EG om överföring av försvarsrelaterade produkter och direktiv 2009/81/EG om tilldelning av kontrakt på försvars- och säkerhetsområdet.

28. Rådet välkomnar kommissionens och EDA:s stöd till små och medelstora företag i säkerhets- och försvarssektorn, bland annat genom att öka medvetenheten om affärsmöjligheterna och tillgången till EU-finansiering, så att tillgången till EU:s finansieringsprogram och gränsöverskridande marknader underlättas. Rådet uppmanar kommissionen att ytterligare utveckla verksamheten i detta avseende, bland annat genom att främja små och medelstora företags deltagande i den förberedande åtgärden för GSFP-relaterad forskning. Det välkomnar de åtgärder som bygger på EDA:s handlingsplan för små och medelstora företag och kommissionens inrättande av en rådgivande grupp för små och medelstora företags tillträde till gränsöverskridande försvars- och säkerhetskontrakt och understryker att alla berörda intressenter – även medlemsstaterna – måste delta aktivt. Rådet ser fram emot resultaten från den rådgivande gruppen om 12–18 månader.

29. Rådet uppmanar till fortsatt arbete med standarder och certifiering, vilket kommer att gynna både myndigheter och industri genom minskade kostnader och ökad driftskompatibilitet.

30. Rådet upprepar det politiska åtagande som görs i Europeiska rådets slutsatser från december 2013 och framhåller vikten av arrangemang för försörjningstrygghet för att planering och samarbete på lång sikt ska kunna utvecklas och den inre försvarsmarknaden ska fungera, och understryker således att försörjningstryggheten måste förbättras ytterligare. Det noterar det pågående insatserna med detta syfte, särskilt genom att kommissionen tillsammans med medlemsstaterna och i samarbete med den höga representanten och Europeiska försvarsbyrån utarbetar en färdplan för ett övergripande EU-omfattande system för försörjningstrygghet, samt genom andra initiativ och insatser. Det inser behovet av att undersöka alla nödvändiga delar av ett sådant vittomfattande system.

* * *

31. Rådet ser fram emot den kommande diskussionen mellan stats- och regeringscheferna som ska ge strategisk vägledning för att förstärka GSFP och fördjupa samarbetet om säkerhet och försvar i Europa, mot bakgrund av den föränderliga säkerhetsläget, i enlighet med fördragen. Rådet kommer att fortsätta att ansvara för detta ärende, övervaka utvecklingen och lämna synpunkter och göra en utvärdering senast i november 2016 för att göra det möjligt för Europeiska rådet att ge ytterligare vägledning.